

- 2006 - يېللۇق دۆلەتلەك ئەدلەيە ئىمەنلىكى تېزىسى

Guojia Sifa Kaoshi Dagang

جۇڭخوا خەلق جۇمھۇرىيىتى ئەدلەيە مىنىستىرلىكى تۈزگەن

2006-يىللۇق دۆلەتلىك ئەدلیيە ئەمەنھانى تېزىسى

جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى ئەدلیيە مىنисىترلىكى تۈزگەن

مەللاھەتلەر نەشرىيەتى

图书在版编目(CIP)数据

2006 年国家司法考试大纲 / 中华人民共和国司法部制定；
中国民族语文翻译中心：吐送江·艾山译；伊明·阿布拉审定；
责任编辑：阿合买提江；—北京：民族出版社，2006.4

ISBN 7-105-07628-3

I . 2… II . ①中…②民… III . 法律工作者—资格考核—考试大纲
—中国—维吾尔语(中国少数民族语言) IV . D92—41
中国版本图书馆 CIP 数据核字(2006)第 029904 号

2006 年国家司法考试大纲

民族出版社出版发行

(北京市和平里北街 14 号 邮编：100013)

中国民族语文翻译中心微机照排

迪鑫印刷厂印刷 各地新华书店经销

2006 年 4 月第 1 版 2006 年 4 月北京第 1 次印刷

开本：787 毫米×960 毫米 1/16 印张：17.5

印数：001—2200 册 定价：21.00 元

该书如有印装质量问题，请与本社发行部联系退换
总编室电话：64212794 发行部电话：64211734)

ئىزاهات

«دۆلەتلەك ئەدلەيە ئىمتىھانىنى بولغا قويۇش چارسى» (سىناق تەرىقىسىدە بولغا قويۇلىدۇ) ۋە 2006-يىللەق دۆلەتلەك ئەدلەيە ئىمتىھانىنىڭ ئومۇمىي لايىھىسىگە ئاساسەن، ئەدلەيە منىستىرلىكى ئالاقدىار مۇتەخەسسلىرىنى تەشكىللەپ، «2005-يىللەق دۆلەتلەك ئەدلەيە ئىمتىھانى تېزىسى» ئاساسىدا بۇ تېزىس تۈزۈپ چىققى. بۇ تېزىس ئىككى قىسىمدىن تەركىب تاپىدۇ: بىرىنچى قىسىم، 2006-يىللەق دۆلەتلەك ئەدلەيە ئىمتىھانىنىڭ چۈشەندۈرۈلمىسى؛ ئىككىنچى قىسىم، ھەرقايىسى تۈرلەرنىڭ ئىمتىھان مۇھىم نۇقتىسى ۋە دائىرسى.

بۇ تېزىسى تۈزۈش، تۈزىتىش داؤامىدا ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسى، ئالىي خەلق تەپتىش مەھكىمىسى، جۇڭخۇا مەملىكەتلەك ئادۇوکاتىلار جەمئىتى، جۇڭگۇ ئىجتىمائىي پەنلەر ئاكاپىمىسى قانۇنىشۇناسلىق تەتقىقات ئورنى، بېيجىڭ ئۇنىۋېرىستېتى، چىڭخۇا ئۇنىۋېرىستېتى، جۇڭگۇ خەلق ئۇنىۋېرىستېتى، جۇڭگۇ سىياسىي قانۇن ئۇنىۋېرىستېتى، غەربىي جەنۇب سىياسىي قانۇن ئۇنىۋېرىستېتى، دېپلوماتىيە ئىنسىتۇتى، جىلىن ئۇنىۋېرىستېتى، ۋۇخەن ئۇنىۋېرىستېتى، خۇادۇڭ سىياسىي قانۇن ئۇنىۋېرىستېتى، جۇڭىنەن مالىيە ئىقتىساد سىياسىي قانۇن ئۇنىۋېرىستېتى، خۇانەن تەبىئىي پەنلەر ئۇنىۋېرىستېتى، خەينەن ئۇنىۋېرىستېتى شۇنىڭدەك بېيجىڭ خەنخۇا ئادۇوکاتلىق ئورنى، بېيجىڭ جىنچىڭ ئادۇوکاتلىق ئورنى قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ زور كۈچ بىلەن قوللىشىغا ئېرىشتۈق، بۇ يەردە يوقىرىقى ئورۇنلارغا رەھىمەت ئىيتىمىز.

جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيەتى ئەدلەيە منىستىرلىكى
3-ئاى 2006-يىل

2006-يىللق دۆلەتلىك ئەدلەئىه ئىمتىھانى توغرىسىدا ئىزاهات

1. ئىمتىھاننىڭ خاراكتېرى ۋە سىنلىش نىشانى

دۆلەتلىك ئەدلەئىه ئىمتىھانى — دۆلەت بىر تۇتاش ئورۇنلاشتۇرغان ئالاھىدە قانۇن كەسپى بىلەن شۇغۇللانغۇچىلاردىن ئېلىنىدىغان سالاھىيەت ئىمتىھانى. يېڭىدىن سودىيە، پروكۇراتور بولىدىغانلار ۋە ئادۇو كاتلىق سالاھىيىتىگە ئېرىشىمە كچى بولغانلار دۆلەتلىك ئەدلەئىه ئىمتىھانىدىن ئۆتىشى شىرت. دۆلەتلىك ئەدلەئىه ئىمتىھانىدا لاياقەتلىك بولغان خادىملاр ئەدلەئىه منىستىرىلىكىگە قانۇن كەسپى بىلەن شۇغۇللىنىش سالاھىيىتى بېرىشنى ئىلتىماس قىلىسا بولىدۇ.

مۇشۇنى ئاساس قىلىپ، دۆلەتلىك ئەدلەئىه ئىمتىھانى ئىلمى، مۇۋاپىق، ئادىل بولغان ئىمتىھان شەكلى ۋە ئۇسۇلى ئارقىلىق ئىمتىھان بەرگۈچىلەرنىڭ سودىيە، پروكۇراتور ۋە كەسپىكار ئادۇو كاتلىق ۋەزىپىسىنى زېمىنسىگە ئېلىپ، قانۇن كەسپى بىلەن شۇغۇللىنىشا ھازىرلاشقا تېگىشلىك بىلىم ۋە ئىقتىدارنى ھازىرلىغان ياكى ھازىرلىمىغانلىقىنى تەكشۈرۈشنى نىشان قىلىدۇ.

2. ئىمتىھان مەزمۇنى ۋە ئىمتىھان ئېلىنىدىغان پەنلەر

«دۆلەتلىك ئەدلەئىه ئىمتىھانى يولغا قويۇش چارسى» (سىناق تەرىقىسىدە يولغا قويۇلىدۇ) دىكى بەلگىلىمىلەرگە ئاساسەن، دۆلەتلىك ئەدلەئىه ئىمتىھانى نەزەرمىيىۋى قانۇنىشۇنالىق، ئەمەللىي قانۇنىشۇنالىق، ھازىر يولغا قويۇلۇۋاتقان قانۇن بەلگىلىمىلەرى، قانۇنغا دائىر ئەمەللىي ئىشلار ۋە قانۇن كەسپ ئەخلاقى قاتارلىق مەزمۇنلارنى تۆزۈزىچىگە ئالىدۇ. مۇشۇ ئاساستا ھەممە ماڭارىپ منىستىرىلىكىنىڭ قانۇن كەسپى ئاساسلىق دەرسلىرىنى ئورۇنلاشتۇرۇشغا ئاساسەن 2006-يىللق ئەدلەئىه ئىمتىھانىدا ئىمتىھان ئېلىنىدىغان پەنلەر قانۇن نەزەرمىيىسى ئىلمى، قانۇن-تۆزۈم تارىخى، ئاساسىي قانۇن، مەمۇرىي قانۇن ۋە مەمۇرىي دەمۇا قانۇنى، جىنالىي ئىشلار قانۇنى، جىنالىي ئىشلار دەمۇا قانۇنى، ھەق تەلەپ قانۇنى، ھەق تەلەپ دەمۇا قانۇنى، سودا قانۇنى، ئىقتىسادىي قانۇن، خەلقئارا قانۇن، خەلقئارا خۇسۇسى قانۇن،

خەلقئارا ئىقتىسادىي قانۇن، ئەدلilik تۈزۈمى ۋە قانۇن كەسپ ئەخلاقى قاتارلىق 14 پەن قىلىپ بېكىتىلىدى.

3. ئىمتهان شەكلى

دۆلەتلەك ئەدلilik ئىمتهانى يىپىق يازما شەكىلde بولۇپ، ئىككى كۈن ئېلىپ بېرىلىسىدۇ.

4. ئىمتهان قەغىزىنىڭ قۇرۇلمىسى ۋە ئىمتهان تەلىبى
2006-يىللەق دۆلەت ئەدلilik ئىمتهان قەغىزىنىڭ كونكرىت قۇرۇلمىسى
تۆۋەندىكىچە:

بىرىنچى ئىمتهان قەغىزى: بۇ ئىمتهان قەغىزىدە جەمئىي 100 سوئال بار بولۇپ، بىرلا جاۋاب تاللاش سوئاللىرى، كۆپ جاۋاب تاللاش سوئاللىرى ۋە ئىختىيارى تاللاش سوئاللىرىدىن تەركىپ تاپقان. ئۇنىڭ ئىچىدىكى بىرلا جاۋاب تاللاش سوئاللىرى 50 بولۇپ، ھەر بىر سوئال ئۈچۈن 1 نومۇر بېرىلىسىدۇ؛ كۆپ خل جاۋاب تاللاش ۋە ئىختىيارى تاللاش سوئاللىرى 50 بولۇپ، ھەر بىر سوئال ئۈچۈن 2 نومۇر بېرىلىسىدۇ. تولۇق نومۇر 150، ئىمتهان ۋاقتى 180 منۇت.

بۇ سوئاللار تۆۋەندىكى پەنلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ: قانۇن نەزمىرىيىسى ئىلىمى، قانۇن-تۈزۈم تارىخى، ئاساسىي قانۇن، ئىقتىسادىي قانۇن، خەلقئارا قانۇن، خەلقئارا خۇسۇسىي قانۇن، خەلقئارا ئىقتىسادىي قانۇن، ئەدلilik تۈزۈمى ۋە قانۇن كەسپ ئەخلاقى

ئىككىنچى ئىمتهان قەغىزى: بۇ ئىمتهان قەغىزىدە 100 سوئال بار بولۇپ، بىرلا جاۋاب ماللاش سوئاللىرى، كۆپ جاۋاب تاللاش سوئاللىرى ۋە ئىختىيارىي تاللاش سوئاللىرىدىن تەركىپ تاپقان. ئۇنىڭ ئىچىدىكى تاق تاللاش سوئاللىرى 50 بولۇپ، ھەر بىر سوئال ئۈچۈن 1 نومۇر بېرىلىسىدۇ؛ كۆپ تاللاش ۋە ئىختىيارىي تاللاش سوئاللىرى 50 بولۇپ، ھەر بىر سوئال ئۈچۈن 2 نومۇر بېرىلىسىدۇ. تولۇق نومۇر 150، ئىمتهان ۋاقتى 180 منۇت.

بۇ سوئاللار تۆۋەندىكى پەنلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ: جىنaiي ئىشلار قانۇنى، جىنaiي ئىشلار دەۋا قانۇنى، مەمۇرىي قانۇن ۋە مەمۇرىي دەۋا قانۇنى
ئۈچىنچى ئىمتهان قەغىزى: بۇ ئىمتهان قەغىزىدە 110 سوئال بولۇپ، بىرلا

جاۋاب تاللاش سوئاللىرى، كۆپ جاۋاب تاللاش سوئاللىرى ۋە ئىختىيارى تاللاش سوئاللىرىدىن تەركىپ تاپقان. ئۇنىڭ ئىچىدىكى بىرلا جاۋاب تاللاش سوئاللىرى 50 بولۇپ، ھەر بىر سوئال ئۈچۈن 1 نومۇر بېرىسىدۇ؛ كۆپ جاۋاب تاللاش ۋە ئىختىيارى تاللاش سوئاللىرى 50 بولۇپ، ھەر بىر سوئال ئۈچۈن 2 نومۇر بېرىسىدۇ. تولۇق نومۇر 150، ئىمتهان ۋاقتى 180 منۇت.

بۇ سوئاللار تۆۋەندىكى پەنلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ؛ ھەق تەلەپ قانۇنى، سودا قانۇنى، ھەق تەلەپ دەۋا قانۇنى (كىسىم تۆزۈمىنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ) تۆقىنچى ئىمتهان قىغىزى: بۇ ئاساسلىقى قىسىچە تەھلىل قىلىش سوئالى، تەھلىل قىلىش سوئالى، قانۇن ھۆجھەتلەرىگە ئائىت سوئاللار ۋە مۇلاھىزە قىلىش سوئاللىرىدىن تەركىپ تاپقان بولۇپ، تولۇق نومۇر 150، ئىمتهان ۋاقتى 210 منۇت.

بۇ سوئاللار تۆۋەندىكى پەنلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ؛ قانۇن نەزمىيىسى ئىلمى، ئاساسىي قانۇن، مەمۇرىي قانۇن ۋە مەمۇرىي دەۋا قانۇنى، جىنaiي ئىشلار قانۇنى، جىنaiي ئىشلار دەۋا قانۇنى، ھەق تەلەپ قانۇنى، سودا قانۇنى، ھەق تەلەپ دەۋا قانۇنى.

يۇقىرىدىكى تۆت تۈركۈم ئىمتهان قەغىزىنىڭ ئۆمۈمى نومۇرى 600. بۇ تۆت ئىمتهاننىڭ ھەممىسگە جىزىمن قانىنىش شەرت شۇنداقلا تۆت تۈركۈزىنىڭ ئىچىدىكى ھەر قانداق بىرىدىن نۆل ئالسا بولمايدۇ. ئىمتهان بەرگۈچىلەرنىڭ ھەرقايىسى تۈرىدىكى نەتىجىسى شۇ يىل ئىچىدە كۈچكە ئىگە.

5. سوئال تېپلىرى ۋە ئۈلگە

(1) بىرلا جاۋاب تاللاش سوئاللىرى

تەلەپ: ھەر بىر سوئالغا تۆت خىل جاۋاب بېرىلگەن، بۇنىڭ ئىچىدە پەقەت بىرلا جاۋاب توغرا، ئىمتهان بەرگۈچىلەر توغرا جاۋابنى تاللاپ چىقىپ، تەلەپ بويىچە جاۋاب يېرىش كارتوجكىسىنىڭ مۇناسىپ ئورۇنى بويىشى كېرەك، كۆپ تاللسا ياكى تاللىمسا نومۇر بېرىلەمەيدۇ.

ئۈلگە: گۈل باققۇچى ئەخىمت باشقىلارنىڭ كۈل ئوغربىلىشىدىن ساقلىنىش ئۈچۈن، گۈل پارنىكى ئەترابىغا توكلۇق سىم توماق تارتقان. بىر كۈنى كېچىسى،

ئادىل گۈل ئوغرىلىغاندا ئېتىياسىزلىقتنىن توك سوقۇمەتكەن، دوختۇرخانىغا ئاپىرسپ قۇتقۇزۇش ئۈنلۈم بەرمەي ئۆلۈپ كەتكەن. ئەخەمەتىڭ بۇ خىل ئاقىۋەتنى كەلتۈرۈپ چىقىرىشتىكى سۈبىكىتىپ پىسخىك يوزىتسىيىسى نېمە؟

A. بىۋاستىتە قەستەنلىك

B. ۋاستىلىك قەستەنلىك

C. ئۆزىگە بەك ئىشىپ كەتكەنلىكتىن بولغان سەۋەنلىك

D. بىپەرۋالقتنى بولغان سەۋەنلىك

(2) كۆپ خىل جاۋاب تاللاش سوئالى

تەلەپ: ھەر بىر سوئالغا تۆت خىل جاۋاب بېرىلگەن، ئۇنىڭ ئىچىدە ئىككى ياكى ئىككىدىن ئارتۇق جاۋاب توغرا، ئىستەن بەرگۈچىلەر توغرا جاۋابنى تاللاپ چىقىپ، تەلەپ بويىچە جاۋاب يېرىش كارتوچكىسىدىكى مۇناسىپ ئورۇنى بويىشى كېرەك، كۆپ تاللسا، ئاز تاللسا ياكى تاللمسا نومۇر بېرىلمەيدۇ.

ئۆلگە: A شركەت B شركەت بىلەن بولغان سودىدا 1 مىليون يۈمنلىك پېرىۋوت چىكىگە ئېرىشكەن بولۇپ، چەك كەسکەن ئورۇن B شركەت، پۇل بەرگۈچى ئورۇن بولسا C شركەت بولۇپ، پېرىۋوت چىكىگە D ئىككى شركەتتىڭ كېپىللەك تامغىسى بېسىلغان، بۇنىڭ ئىچىدە D شركەت 800 مىڭ يۈمنىگە، E شركەت 200 مىڭ يۈمنىگە كېپىل بولغان. كېپىن C شركەت بۇ چەكىنى نەقلەشتۈرۈشنى رەت قىلغان. تۆۋەندىكى ھۆكۈملەرنىڭ قايىسى توغرا؟

A. نەقلەشتۈرۈش رەت قىلىنغاندا A شركەت بىر مىليون يۈمنى B

شركەتتىن تۆلىتىۋالسا بولىدۇ.

B. نەقلەشتۈرۈش رەت قىلىنغاندا A شركەت پەقەت B شركەت بىلەن تۆزگەن سودا توختامى بويىچىلا B شركەتتىن پۇل تۆلەشنى تەلەپ قىلايدۇ.

C. A شركەت پەقەت ئايىرم-ئايىرم ھالدا D شركەتتىن 800 مىڭ يۈمنى،

E شركەتتىن 200 مىڭ يۈمنى تۆلىتىۋالسا بولىدۇ.

D. شركەت ۋە E شركەت A شركەت ئالدىدا چاتما جاۋابكارلىقنى

ئۈستىگە ئېلىشى لازىم.

(3) ئىختىيارى تاللاش سوئالى

تەلەپ: ھەر بىر سوئالغا تۆت خەل جاۋاب بېرىلگەن، بۇنىڭ ئىچىدە بىر ياكى بىردىن ئارتۇق (تۆتنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ) جاۋاب توغرا. ئىمتهان بەرگۈچىلىرى توغرا جاۋابنى تاللاپ چىقىپ، تەلەپ بوبىچە جاۋاب يېزىش كارتوجكىسىدىكى مۇناسىپ ئورۇنى بويىشى كېرەك، كۆپ تاللىسا، ئاز تاللىسا ياكى تاللىمسا نوسۇر بېرىلمىيدۇ.

ئۇلگە: مەلۇم بىر سوت مەھكىمىسى قوبۇل قىلغان قاتناش قائىدىسى بوبىچە جاۋا بېرىش دېلوسىدا، جاۋابكار دەۋاگەرنىڭ قىزىل چىراق يېنىقلقىق ھالەتتە يولنى كېسىپ ئۆتكەن نەق مەيدان خاتىرسى بىلەن تەمنلىگەن. مەزكۇر نەق مەيدان خاتىرسىدە دەۋاگەرنىڭ قىزىل چىراق يېنىقلقىق ھالەتتە يولنى كېسىپ ئۆتكەن ۋاقتى، ئورنى، ئىمزا قوييۇشنى رەت قىلىش ئەھۋالى ئېنىق بېزىلغان، ئەمما ئۇنىڭدا دەۋاگەر ياكى باشقا گۇۋاھچىلارنىڭ ئىمزاىسى يوق. دەۋاگەر شۇ چاغدا ئۆزىنىڭ نەق مەيداندا يوقلىقىدا چىڭ تۈرغان، ھەم بىر دوستى سوتقا گۇۋاھلىق بەرگەن. جاۋابكار ۋە دەۋاگەر ئىككى تەرەپ تەمنلىگەن دەلىل-ئىسپاتقا ئاساسمن سوت مەھكىمىسى بۇ دېلونى قانداق بېكىتىشى كېرەك؟

A. سوت مەھكىمىسى دەۋاگەرنى قىزىل چىراق يېنىقلقىق ھالەتتە يولنى كېسىپ ئۆتكەن دەپ بېكىتسە بولىدۇ.

B. سوت مەھكىمىسى دەۋاگەرنى قىزىل چىراق يېنىقلقىق ھالەتتە يولنى كېسىپ ئۆتىمگەن دەپ بېكىتسە بولىدۇ.

C. سوت مەھكىمىسى دەۋاگەرنىڭ قىزىل چىراق يېنىقلقىق ھالەتتە يولنى كېسىپ ئۆتكەن-ئۆتىمگەنلىكىنى بېكىتىشكە ئامالسىز.

D. سوت مەھكىمىسى يېنىمۇ بىر قەدم ئىلگىرىلىگەن ھالدا تەكشۈرگەندىن كېپىن بېكىتىشى كېرەك.

(4) قىسىچە تەھلىل قىلىش سوئالى

تەلەپ: ئىمتهان بەرگۈچىلىرىنىڭ سوئالغا ئاساسمن جاۋاب بېرىشى تەلەپ قىلىنىدۇ. ئىمتهان بەرگۈچىلىرى سوئالنى ئەستايىدىل ئۇقۇپ چىقىشى، تەلەپ بوبىچە جاۋاب بېرىشى كېرەك.

ئۇلگە: بۇستان شەھەرلىك خەلق ھۆگۈمىتى ئالاقدىار فۇنكىسىلىك تارماقلار،

شەھەرلىك ئاممۇي قاتناش ترانسپورت تىجارەت شەركىتى (تۆۋەندە شەھەرلىك ئاممۇي قاتناش شەركىتى دەپ ئاتىلىدۇنى چاقىرىپ ماسلاشتۇرۇش يىغىنى ئاچقاندىن كېيىن، بոستان شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ «يىغىن خاتىرسى»نى تارقىتىدۇ، ئۇنىڭدا شەھەرلىك ئاممۇي قاتناش شەركىتىنىڭ تىجارەت دائىرسى تەستىقلالغان شەھەر رايونى ئىچىدە بولىدۇ؛ شەھەرلىك ئاممۇي قاتناش شەركىتىنىڭ شەھەر رايونى ئىچىدە ئاچقان لىنىيىدە نورمال تىجارەت ئېلىپ بېرىشنى كاپالەتلەندۈرۈلۈدۇ، قاتناش رەسمىيەت ھەققى ئېلىنىمایدۇ؛ شەھەر رايونى دائىرسىدە، ئەسلىدىكى قاتناش تارماقلىرى مەسئۇل بولغان شەھەرلىك ئاممۇي قاتناش شەركىتىنىڭ قانۇنغا خىلاب تىجارىتنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئىشىغا شەھەرلىك قۇرۇلۇش تارماقلىرى مەسئۇل بولىدۇ دەپ مۇئەمييەنلەشتۈرۈلگەن. «يىغىن خاتىرسى» تارقىتىلغاندىن كېيىن، بոستان شەھەرلىك قاتناش ئىدارىسى «يىغىن خاتىرسى»نىڭ تەلپىگە ئاساسىن، شەھەرلىك ئاممۇي قاتناش شەركىتىنىڭ قانۇنغا خىلاب تىجارىتنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىشنى توختاتقان.

قاتناش تارماقلىرىنىڭ تەستىقلىشى ئارقىلىق ترانسپورت تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئىركىن، تۇرغۇن، قاسم ئۇچىملىنىڭ تىجارەت لىنىيىسى «يىغىن خاتىرسى» دە بەلگىلەنگەن قاتناش رەسمىيەت ھەققى كەچۈرۈم قىلىنغان شەھەرلىك ئاممۇي قاتناش شەركىتىنىڭ ئىككى تىجارەت لىنىيىسى بىلەن ئوخشاش بولسىمۇ، ئەمما «يىغىن خاتىرسى» بويىچە ئۇلار قاتناش رەسمىيەت ھەققىنى كەچۈرۈم قىلىش ئېتىبارىدىن بەھرىمەن بولالىغان. ئۇچىلەن بۇنىڭغا قايىل بولماي، سوت مەھكىمىسىگە ئەرز قىلىپ، «يىغىن خاتىرسى» دىكى شەھەرلىك ئاممۇي قاتناش شەركىتىنىڭ قاتناش رەسمىيەت ھەققىنى كەچۈرۈم قىلىش توغرىسىدىكى بەلگىلەمنى بىكار قىلىشنى تەلەپ قىلغان، ھەمدە شەھەرلىك ھۆكۈمەتىنىڭ «يىغىن خاتىرسى» دىكى شەھەرلىك قاتناش ئىدارىسىنىڭ شەھەرلىك ئاممۇي قاتناش شەركىتىنىڭ قانۇنغا خىلاب تىجارىتنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىشنى توختىشقا دائىر مەزمۇنلارنى قانۇنسىز دەپ بېكىتىپ بېرىشنى ئىلىتىماس قىلغان.

سوال: 1. بոستان شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمتى «يىغىن خاتىرسى» دە ئېلان قىلغان شەھەرلىك ئاممۇي قاتناش شەركىتىنىڭ قاتناش رەسمىيەت ھەققىنى

كەچۈرۈم قىلىشقا دائىر مەزمونلار مەمۇرىي دەۋا قانۇنىنىڭ دېلو قوبۇل قىلىش
دائىرسىگە كىرەمەدۇ ؟ نېمىشقا ؟

2. ئەركىن، تۇرغۇن، قاسىملارنىڭ دەۋاگەرلىك سالاھىيىتى بارمۇ-يوق ؟
نېمىشقا ؟

3. ئەركىن، تۇرغۇن، قاسىملارنىڭ شەھەرلىك ھۆكۈمەتتىسىن شەھەرلىك
قاتناش ئىدارىسىنىڭ شەھەرلىك ئاممىۇي قاتناش شىركىتىنىڭ قانۇنغا خىلاب
تىجارتىنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىشنى توختىتىشقا دائىر مەزمونلارنى قانۇنسىز
دەپ بېكىتىپ بېرىشنى تەلەپ قىلىش توغرىسىدىكى ئىلىتىماسى سوت مەھكىمىسىنىڭ
تەكشۈرۈپ قاراپ چىقىش دائىرسىگە كىرەمەدۇ يوق ؟ نېمىشقا ؟

(5) تەھلىل قىلىش سوئالى

تەلەپ : ئىمتهان بەرگۈچىلەرنىڭ دېلو ئەمەرالىغا ئاساسەن، ئۆمۈمىيۈزلىك
تەھلىل ئېلىپ بېرىشى تەلەپ قىلىنىدۇ. ئىمتهان بەرگۈچىلەر سوئالىنى ئەستايىدىل
كۆرۈپ چىقىشى، تەلەپ بويىچە جاۋاب بېرىشى كېرەك.

ئۈلگە : ئىلھام ئۇزۇن مەزگىل A شەھىرىنىڭ پىيادىلەر بىر قەدمەر كۆپ
ئۆتۈشىغان يول بويىدا تۇرۇپ يولۇچىلاردىن كىملەك كېرەكەمۇ دەپ سورىغان ۋە
كىملەك كېرەك بولغانلارنىڭ رەسمى، ئادرېس قاتارلىق ماتېرىياللىرىنى ئۆسمانىغا
يالغان كىملەك ياساش ئۈچۈن يەتكۈزۈپ بەرگەن. ئۇسман يالغان كىملەك ياساپ
بولغاندىن كېيىن، ئىلھام سېتۈرۈچۈچىلارغا تاپشۇرغان. بۇ جەرياندا، ئىلھام يالغان
كىملەكىنى ئىشلىتىپ يانفونىنى تورغا كىرگۈزۈش رەسمىيىتى بېجىرگەن ھەممە
يائfonنى ئىشلىتىپ، 3000 يۈمنىدىن ئازارتۇق تېلېگراف ھەققى زىيىنى كەلتۈرۈپ
چىقارغان. ئەدلilik خادىملىرىنىڭ تۇتۇبلىشىدىن ساقلىنىش ئۈچۈن، ئىلھام دائىم ئۆچ
بىسىق پىچاقنى يېنىدا يوشۇرۇن ساقلاپ يۈرگەن. 2001-يىل 4-ئاينىڭ
ئاخىرىدىكى بىر ئاخىسىمى، ئىلھام كۆچىدا يولۇچىلاردىن كىملەك كېرەكەمۇ دەپ
سوراۋاتقاندا، پاتەمنىڭ يالغۇزلىقنى يايقاپ، ئارقىسىدىن ئەگىشىپ بېرىپ بۈدەمە
بوخچىسى (ئىچىدە 2000 يۈمن قىممىتىدىكى بۇيۇم باركى) بۇلاپ قېچىپ كەتكەن.
پاتەم بۇلاڭچىنى تۇتۇڭلار دەپ ۋارقىرىغان. دەل شۇ پەيتتە ئاشۇ يەردەن ئۆتۈپ
كېتىۋاتقان خەلق ساچىسى ئەسەت ئىلھامىنى تو سۇۋالغان. شۇ چاغادا ئىلھام ئۆچ

بىسىق پىچاقنى چىقىرىپ، ئىسەتتىنىڭ بەل قىسىمغا تىقۇيىتىپ قېچىپ كەتكەن، ئەسەت ئېغىر يارىلانغان. A شەھەرلىك جامائەت خەۋىپسزلىك ئورگىنى ئىلهامانى تۇتقانىدىن كېپىن، ئىلهاام تۇرۇشلۇق B شەھەرنىڭ جامائەت خەۋىپسزلىك ئورگىنى بىلەن ئالاقلىشىپ، ئىلهامانىڭ B شەھەرده كىرىدىت كارتىسىدىن 10 مىڭ يۈمن ئاشۇرۇپ ئېلىۋالغانلىقىنى، باىكىنىڭ قەرزى سۈلىلىشىدىن ئۆزىنى قاچۇرۇپ A شەھەرگە قېچىپ كەلگەنلىكىنى ئېنلىقىغان.

سوئال : يۇقىرىدا بايان قىلىنغان دېلو ئەھۋالغا بىرلەشتۈرۈپ، ئىلهامانىڭ ھەربىر قىلمىشىنىڭ خاراكتېرىنى تەھلىل قىلىڭ ھەممە سەۋەبىنى چۈشەندۈرۈڭ.

(6) قانۇن ھۆججەتلەرىگە ئائىت سوئاللار

تەلەپ : ئىمتىھان بەرگۈچىلەردىن سوئالدا بېرىلگەن پاكىت ماتېرىيالىنى پىشىقلاب ۋە رەتەلەپ، سوئالنىڭ تەلىپى بويىچە مۇناسىپ قانۇن ھۆججىتى تەبىيەلارپ چىقىش ياكى سوئالدا بېرىلگەن قانۇن ھۆججەتلەرىدىكى خاتالىقلارنى تېپىپ چىقىش، ھەممە ئاساس ۋە سەۋەب گۆرسىتىش تەلەپ قىلىنىدۇ. قانۇن ھۆججەتلەرىگە دائىر سوئاللارنىڭ جاۋابى ئۆلچەملىك، سۆز-جۈملەلىرى راۋان، تىنسىش بەلگىلىرى توغرا بولۇشى، گراماتىكىلىق خاتالىق بولماسلىقى تەلەپ قىلىنىدۇ.

ئۇلگە : جاۋابكار ئېلى، ئەم، 1970-يىل 8-ئاينىڭ 2-گۈنى تۈغۈلغان، دېهقان، گۈلباخ شەھەرى ئۆزۈمچى كەنتىدىن. 2000-يىل 9-ئاينىڭ 7-كۈنى چۈشتىن بۇرۇن، جاۋابكار ئېلى مەزكۇر شەھەرنىڭ شەھەر ئەتراپىدا كېتىيەتىپ، زىيانكەشلىككە ئۇچرىخۇچى ئاسىيە (ئىيال، 34 ياش)نىڭ ئۇتلاقتا قوي بېقۇۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ، يېقىنلىشىپ گەپكە سېلىشقا باشلىغان. پاراڭلىشىش جەريانىدا ئېلى باسقۇنچىلىق قىلىش نىيتىگە كەلگەن ۋە ئاسىيەنى يېقىن ئەتراپىتىكى ئازگالغا تارتىپ ئاپىرىپ يەرگە بېسىپ، ئاسىيەنىڭ ئىشتىنىنى زورلۇق بىلەن بىرتىپ باسقۇنچىلىق قىلماقچى بولغان. ئاسىيە جېنىنىڭ بارىچە قارشىلىق كۆرسىتىپ، قۇتقۇزۇڭلار دەپ تۈۋىلغان. ئېلى جىنابى قىلمىشىنىڭ ئاشكارلىنىپ قىلىشىدىن قورقۇپ، يېنىدىكى پىچاقنى چىقىرىپ ئاسىيەنىڭ قورسقىغا تىقىۋەتكەن، ئاسىيە داۋاملىق قوتقۇزۇڭلار دەپ تۈۋىلغان. ئېلى بىر قولى بىلەن ئاسىيەنىڭ گېلىنى

سقىپ تۇرۇپ، ئاسىيەنىڭ قورسىقىغا يەنە بىر نەچچە سېلىپ، ئاسىيەنىڭ
نەق مەيداندا ئۆلۈشنى كەلتۈرۈپ چىقارغان. ئېلى ئاسىيەنىڭ قولىدىكى سائەتنى ۋە
پىندىكى 80 يۈمن پۇلنى ئېلىۋالغان ھەمە ئاسىيەنىڭ جەستىنى يېقىن ئەتراپقا
كۆمۈۋەتكەن. كەيىدىنلا، زىيانكەشلىكە ئۇچرىغۇچى بېقۇاتقان 125 قوينى يېقىن
ئەتراپىسى توغراق كەنتىگە ھەمىدەپ بارغان، زالىق مالنى ساتماقچى بولغاندا بايقلىپ
فالغان. ئېلى جىنايىتىدىن قورقۇپ قېچىپ كەتكەن، كېيىن قولغا چۈشكەن.

سوئال: ئۆزىگىزنى مەزكۇر دېلونىڭ ئېپلىكچىسى دەپ پەرمەز قىلىپ،
بۇقىرىدا بايان قىلىنغان دېلو ئەھۋالغا ئاساسەن بىر پارچە ئەپپىناھە يېزىپ چىقىڭى.

1. شەكلى توغرا، ھازىرلىنىشقا تېگىشلىك تۈرلەر تولۇق بولۇشى كېرەك.
2. قانۇنغا ئۇيغۇن، پاكتىلىق، خاراكتېرى توغرا بېكىتىلگەن بولۇشى كېرەك.
3. چۈشىنىشلىك، راۋان ۋە ئىخچام بولۇشى، ئىملا خاتالىقى ۋە گرامماتىكلىق
خاتالىقلار بولماسىلىق لازىم.

4. سوئالدا تىلغا ئېلىنىمىغان دەۋاشقۇچىلارنىڭ ئەھۋالى ۋە ئەدللىيە
ئورگىنىنىڭ ئىسمى، ھۆججەت نومۇرى قاتارلىقلارنى ئۆزى خالغانچە يازسا بولىدۇ.
ئەمما ئىمتهان بەركۈچى ئۆزىنىڭ ئىسمىنى يېزىپ قويسا بولمايدۇ.

(7) مۇلاھىزە سوئالى

تەلەپ: ئىمتهان بەركۈچىلەردىن سوئالدا بېرىلگەن ماتېرىيالغا ئاساسەن، ئۆزى
ئىگىلىگەن قانۇنىشۇناسلىق بىلەلىرى ۋە نەزەرىيەلەردىن پايدىلىنىپ تەھلىل ۋە
مۇلاھىزە ئېلىپ بېرىشى تەلەپ قىلىنىدۇ. مۇلاھىزىدە كۆز قاراش ئېنىق بولۇش،
سەۋمبىلەرنى تولۇق چۈشەندۈرۈش، سۆزلەر راۋان بولۇش، مەنتىقلىق بولۇش،
ئىپادىلەش توغرا بولۇش تەلەپ قىلىنىدۇ.

ئۇلگە: ئامېرىكا، ئەنگلەيە قانۇن سىستېمىسىدىكى دۆلەتلەر ھۆكۈم ئۆرنەكلىرى
قانۇنى تۈزۈمىنى يولغا قويغان بولۇپ، سودىيەلەر ھۆكۈمى قانۇن چىقىرىش
قىممىتىگە ئىگە ھەمە شۇنىڭدىن كېيىنكى ئوخشاش تۈردىكى دېلولارنى بىر تەرمەپ
قىلىشتا چەكلەمش كۈچىگە ئىگە. دۆلىتىمىزىدە بولسا يازما قانۇن ۋە ئەدللىيەلىك
چۈشەندۈرۈشلەر دېلوغا ھۆكۈم چىقىرىشنىڭ ئاساسى قىلىنىدۇ. شۇنىڭ بىلەن بىر
ۋاقتىتا ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسىمۇ دېلو ئۆرنىكىنى ئېلان قىلىش ئارقىلىق

ھۆكۈم قىلىش ئەمەلىيىتىگە يېتە كچىلىك قىلىدۇ. «ھۆكۈم تۈرىنىكى، دېلو تۈرىنىكى ۋە ئەدىلىيلىك چۈشەندۈرۈشى»نى چۆرىدىگەن حالدا كۆز قارشىڭىزنى تۈتۈرۈغا قويۇڭ.

تەلەپ:

1. تەھلىل قىلىش، سېلىشتۈرۈش، باها بېرىش ئاساسىدا كۆز قاراشنى تۈتۈرۈغا قويۇش، ھەمde قانۇن بىلەلمىرى ئارقىلىق سەۋەمبىلەرنى چۈشەندۈرۈش.
2. سەۋەمبىلەرنى ئېنسىق چۈشەندۈرۈش، سۆز-جۈملەلەر راۋان بولۇش، ئىپادىلىشى توغرا بولۇش.
3. خەت سانى 500 دىن كەم بولماسلىقى كېرەك.

مۇندىر بىجە

(1)..... 2006-يىلىق دۆلەتلىك ئەدىليه ئىمتىھانى توغرىسىدا ئىزاهات

قانۇن نەزەرىيىسى ئىلми

(1).....	ئاساسىي تەلەپ
(1).....	بىرىنچى باب قانۇن سۈبىستانسىيىسى
(4).....	ئىككىنچى باب قانۇنىڭ ئىشقا سېلىنىشى
(6).....	ئۇچىنچى باب قانۇنىڭ تەرمەقىياتى
(8).....	تۆتسىنچى باب قانۇن ۋە جەمئىيەت

قانۇن-تۈزۈم تارىخى

(10).....	بىرىنچى باب جۇڭگۈنىڭ قانۇن-تۈزۈم تارىخى
(12).....	ئىككىنچى باب چەت ئەللەرنىڭ قانۇن-تۈزۈم تارىخى

ئاساسىي قانۇن

(14).....	ئاساسىي تەلەپ
(14).....	بىرىنچى باب ئاساسىي قانۇنىڭ تۈپ نەزەرىيىسى
(16).....	ئىككىنچى باب دۆلەتلىك تۈپ تۈزۈمى (1)
(17).....	ئۇچىنچى باب دۆلەتلىك تۈپ تۈزۈمى (2)
(19).....	تۆتسىنچى باب پۇقرالارنىڭ ئاساسىي هوقۇقى ۋە مەجبۇرىيىتى
(20).....	بىشىنچى باب دۆلەت ئاپىارانلىرى

ئالىنچى باب ئاساسىي قانۇنىڭ يولغا قويۇلۇشى ۋە كاپاللىتى (23)

ئۇقتىسادىي قانۇن

(26).....	ئىلസاسىي تەلەپ
(26).....	بىرىنچى باب رىقابىت قانۇنى
(28).....	ئىككىنچى باب نۇستېمالچىلار قانۇنى
(29).....	ئۇچىنچى باب بانكا كىسىپگە دائىر قانۇنلار
(30).....	تۆتىنچى باب ئاكسىيە قانۇنى
(33).....	بەشىنچى باب مالىيە-باجىغا دائىر قانۇنلار
(34).....	ئالىنچى باب ئەمگەك قانۇنى
(36).....	يەتىنچى باب يەر باشقۇرۇش قانۇنى ۋە ئۇيى-زېمن قانۇنى
(37).....	سەكىزىنچى باب مؤھەت ئاسراش قانۇنى

خەلقئارا قانۇنلار

(38).....	ئىلസاسىي تەلەپ
(39).....	بىرىنچى باب كىرسى سۆز
(39).....	ئىككىنچى باب خەلقئارا قانۇن سۈبىيكتى
(40).....	ئۇچىنچى باب خەلقئارا قانۇن جاۋابكارلۇقى
(41).....	تۆتىنچى باب خەلقئارا قانۇنىكى ماكاننىڭ تىپرىلىشى
(42).....	بەشىنچى باب خەلقئارا قانۇنىكى شەخس
(43).....	ئالىنچى باب دىپломاتىك مۇناسىۋەت قانۇنى ۋە كونسۇل مۇناسىۋەتى قانۇنى
(44).....	يەتىنچى باب شەرتىنامە قانۇنى
(45).....	سەكىزىنچى باب خەلقئارا تالاش-تارتىشلارنىڭ تىنج يول بىلەن ھەل قىلىنىشى
(46).....	توققۇزىنچى باب ئۇرۇش ۋە قورالق توقۇنۇشقا دائىر قانۇنلار

خەلقئارا خۇسۇسىي قانۇن

(47).....	ئاساسىي تەلپ
بىرىنچى باب خەلقئارا خۇسۇسىي قانۇن توغرىسىدا ئومۇمىي بایلان	(47).....
ئىككىنچى باب خەلقئارا خۇسۇسىي قانۇنىڭ سۈپىكىتى	(48).....
ئۇچىنچى باب قانۇنلار توقۇنۇشى، توقۇنۇش قائىدىسى ۋە ئاساسلىنىدغان قانۇن	(50).....
تۆتىنچى باب توقۇنۇش قائىدىسىگە تېبقلىنىدغان تۈزۈملر	(51).....
بەشىنچى باب خەلقئارا ھىق تەلپ، سودا مۇناسىۋىتىدە قانۇنىڭ تېبقلىنىشى	(52).....
ئالىنچى باب خەلقئارا ھىق تەلپ، سودا ئىشلەرغا دائر نالاش-تارتىشلارنىڭ ھەل قىلىنىشى ...	(55).....
يەتتىنچى باب رايون ئارا قانۇن مەسىلىلىرى	(57).....

خەلقئارا ئىقتىسادىي قانۇن

(59).....	ئاساسىي تەلپ
بىرىنچى باب كىرش سۆز	(59).....
ئىككىنچى باب خەلقئارا مال سېتىۋېلىش-سېتىش	(60).....
ئۇچىنچى باب خەلقئارا مال ترانسپورتى ۋە سۇغۇرتىسى	(61).....
تۆتىنچى باب خەلقئارا سودىدىكى بېرىم	(62).....
بەشىنچى باب تاشقى سودىنى باشقۇرۇش تۈزۈمى	(63).....
ئالىنچى باب دۇنيا سودا تېشكىلاتى	(65).....
يەتتىنچى باب خەلقئارا ئىقتىسادىي قانۇن ساھىسىدىكى باشقا قانۇن-تۈزۈملر	(65).....

ئەدىليه تۈزۈمى ۋە قانۇن كىسېپىي ئەخلاقى

(68).....	ئاساسىي تەلپ
بىرىنچى باب ئەدىليه تۈزۈمى ۋە قانۇن كىسېپىي ئەخلاقى توغرىسىدا ئومۇمىي بایلان ...	(68).....
ئىككىنچى باب سوت تۈزۈمى	(70).....